

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

Technikum Nr 2 w Zabrze
Zabrze

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 20-03-2013 - 27-03-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Ewa Borys, Ewa Gawel.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	27
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	8
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	5
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	39
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	52
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	8
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	7
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	81
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	8
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Technikum Nr 2 w Zabrze
Patron	
Typ placówki	Technikum
Miejscowość	Zabrze
Ulica	Franciszkańska
Numer	4
Kod pocztowy	41-819
Urząd pocztowy	Zabrze
Telefon	0322752687
Fax	
Www	zsms.netax.pl
Regon	27207067900000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	212
Oddziały	11
Nauczyciele pełnozatrudnieni	27
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	7
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	3
Średnia liczba uczących się w oddziale	19.27
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	7.85
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Zabrze
Gmina	Zabrze
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Technikum Nr 2 wchodzi w skład Zespół Szkół Mechaniczno – Samochodowych w Zabrze, jest szkołą publiczną, kształcąca w zawodach technik pojazdów samochodowych i technik architektury krajobrazu. Szkoła umożliwia uczniom zdobycie wykształcenia na poziomie średnim oraz zawodu. Szkoła gwarantuje młodzieży uzyskanie najlepszych wyników na egzaminie maturalnym oraz na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe. Posiadany potencjał stosowania struktury programowej kształcenia pozwala dostosować treści nauczania do oczekiwań, potrzeb i wymagań uczniów. Technikum Nr2 jest szkołą rozwijającą się i podnoszącą z roku na rok swoją jakość dzięki wysoko wykwalifikowanej kadrze pedagogicznej. Za szczególne osiągnięcia w dziedzinie oświaty czworo nauczycieli zostało odznaczonych Medalami Komisji Edukacji Narodowej. Szkoła dba o podniesienie własnej wartości uczniów, którzy mają możliwość rozwijania zainteresowań i poszerzania wiedzy poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych. Na terenie szkoły działa wiele kół zainteresowań, takich jak: recytatorsko-teatralne, turystyczne, rowerowe, matematyczne, sportowe, biblijne. W działalność szkoły na stałe wpisali się organizowany cyklicznie etap powiatowy „Ogólnopolskiego Turnieju Motoryzacyjnego”, w którym uczniowie technikum zdobywają czołowe miejsca. Technikum Nr 2 w Zespole Szkół Mechaniczno – Samochodowych w Zabrze oferuje młodzieży nowoczesną bazę sportową – sale gimnastyczną z zapleczem, siłownię oraz kompleks boisk „Orlik”. Szkoła dysponuje pracownią internetową, pracownie do zajęć dydaktycznych wyposażone są w trzy tablice interaktywne, rzutniki i telewizory oraz pracownie do kształcenia zawodowego. Uczniowie mogą korzystać z pomocy pedagoga i doradcy zawodowego. W trakcie nauki kształtuje się postawy tolerancji, poszanowania innych, wrażliwości na drugiego człowieka. Od kilku lat uczniowie uczestniczą w akcji ratowania życia oraz konkursach i olimpiadach na temat udzielania pierwszej pomocy. Aktywnie działa również grupa wolontariuszy w zabrzańskim schronisku dla zwierząt. Szkoła brała udział w akcji „Być dobrym” oraz w wielu innych akcjach charytatywnych. W ramach projektu unijnego „Mam zawód – mam pracę w regionie” uczniowie korzystają z doradztwa zawodowego i zdobywają wiedzę pozwalającą sprostać wymogom rynku pracy. Technikum Nr 2 w Zabrze podjęło współpracę z Europe Direct w Dreźnie. W ramach tej współpracy młodzież i nauczyciele wyjeżdżają do Niemiec i Francji na seminaria i konferencje, które dają możliwość zdobycia wiedzy i nowych doświadczeń. Ideą szkoły jest przygotowanie absolwentów do racjonalnego zastosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce codziennej. W tym celu szkoła współpracuje z najprężniej rozwijającymi się zakładami pracy. Od 2 lat, Technikum Nr 2 organizuje z powodzeniem imprezę dla mieszkańców „Śląski Warkocz”, która promuje kulturę śląską, łącząc ją z tradycją rodzinnego festynu. W szkole został wprowadzony program autorski „Dekalog Młodego Kierowcy”, którego celem jest kształcenie świadomości rozważnego i bezpiecznego użytkownika samochodu. Najlepsi uczniowie technikum, co roku otrzymują stypendium Prezesa Rady Ministrów. Wszyscy uczniowie podejmujący naukę w szkole korzystają z jej tradycji i dorobku, który gwarantuje wszechstronny rozwój.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych w celu poprawy jakości pracy szkoły. Wnioski z analizy są wdrażane, przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy.

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych. W wywiadzie Dyrektor i nauczyciele potwierdzili te tezę. Wszyscy nauczyciele znają wnioski z analizy wyników egzaminów zewnętrznych z poprzednich lat. Uczniowie przystępują do egzaminu maturalnego i do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Analizując wyniki egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe nauczyciele biorą pod uwagę:

- wyniki indywidualne poszczególnych absolwentów,
- wyniki osiągnięte przez absolwentów poszczególnych klas
- obliczają wskaźniki łatwości zadań uzyskane przez absolwentów poszczególnych klas jak również całościowo dla szkoły.
- określają, które zadania były bardzo trudne dla absolwentów, określają wskaźniki łatwości zadań,
- obliczają wskaźniki łatwości standardów lub sprawności językowych,
- obliczają zdawalność absolwentów poszczególnych klas i wszystkich absolwentów
- obliczają wskaźniki łatwości zadań w etapie pisemnym: części 1 (zawodowej) i części 2 (przedsiębiorczość) oraz etapie praktycznym.

Tak opracowane dane porównujemy z wynikami uzyskanymi przez absolwentów technikum i wszystkich szkół w Zabrzu, absolwentów technikum i wszystkich szkół w woj. śląskim oraz absolwentów technikum i wszystkich szkół w kraju. Wyniki absolwentów szkół w Zabrzu i woj. śląskim oraz absolwentów technikum i wszystkich szkół w kraju.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadach potwierdzają prowadzenie analizy wyników edukacyjnych w celu poprawy jakości pracy szkoły. Celem prowadzonych analiz jest ocena zdawalności i wyników egzaminów zewnętrznych. Określa się również dla poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych łatwość zadań. Na tej podstawie wyciąga się wnioski do pracy z uczniami młodszych klas. Ponadto celem tych analiz jest odpowiedź na pytanie czy młodzież jest dobrze przygotowywana do egzaminu, jakie umiejętności ze standardów egzaminacyjnych uczniowie powinni ćwiczyć, jakie zajęcia dodatkowe powinna zorganizować szkoła w celu doskonalenia umiejętności, które na egzaminie wypadły naj słabiej, na jakich przedmiotach należy wprowadzić program naprawczy? Nauczyciele zwrócili uwagę na to, że analiza wyników egzaminów zewnętrznych prowadzona jest w celu wzrostu efektów kształcenia, służy lepszemu przygotowaniu uczniów młodszych klas do zdania egzaminów zewnętrznych. Ponadto nauczyciele ćwiczą z uczniami te umiejętności ze standardów, które wypadły naj słabiej na egzaminie w danym roku. Dowiadują się, które zadania wypadają słabiej, wyciągają wnioski, piszą programy naprawcze. Prowadzone dodatkowe zajęcia przygotowujące uczniów do egzaminów zewnętrznych wpływają na osiągnięcie wysokiej zdawalności zarówno egzaminu maturalnego jak i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Analiza wyników egzaminów zewnętrznych służy:

- poprawie jakości pracy szkoły,
- podniesieniu poziomu zdawalności egzaminów zewnętrznych,
- poprawie efektywności pracy dydaktycznej z uczniami,
- eliminowaniu ujawnionych deficytów rozwojowych młodzieży,
- wyrównywaniu szans młodzieży z różnych środowisk oraz o bardzo różnym poziomie rozwoju intelektualnego,
- poprawie satysfakcji z pracy dydaktycznej z uczniami,
- wzmocnieniu zadowolenia z pracy własnej i osiągniętych wyników wśród uczniów.

W 2012 r. zdawalność egzaminów zewnętrznych przedstawia się następująco:

- egzamin maturalny w 2012 r. zdało 77,1% absolwentów i jest to wynik lepszy od zdawalności absolwentów technikum w Zabrzu (66,56%) i absolwentów technikum w kraju (70%) - 100% absolwentów Technikum Nr 2 zdało język polski w części ustnej (w 2011 r. również 100%).

- egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w 2012 r. w zawodzie technik pojazdów samochodowych zdało 85,7% absolwentów i jest to wynik lepszy od zdawalności absolwentów technikum w Zabrzu (81,5%), absolwentów technikum woj. śląskiego (78,3%), absolwentów woj. śląskiego (79,3%) i absolwentów w kraju (80,3%). Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w 2012 r. w zawodzie technik architektury krajobrazu zdało 28,6% absolwentów i jest to wynik słabszy od zdawalności absolwentów technikum w Zabrzu (29,2%), absolwentów technikum woj. śląskiego (40,7%), absolwentów woj. śląskiego (42,8%) i absolwentów w kraju (50%);

Dyrektor w wywiadzie i nauczyciele w ankiecie stwierdzili, że wnioski z analizy są wdrażane. Nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych zwracają uwagę na ćwiczenie umiejętności ze standardów wymagań egzaminacyjnych, które wypadły na egzaminie najslabiej. Prowadzone są dodatkowe zajęcia dla uczniów przygotowujących się do egzaminów zewnętrznych – maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Przy słabych wynikach egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik architektury krajobrazu w 2010 r. (zdawalność 6,3%) został wprowadzony program naprawczy i dzięki temu w 2011 r. wyniki egzaminu były bardzo wysokie (zdawalność 71,4%). Przy słabych wynikach egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w 2011 r. (zdawalność w części ustnej 60% i w części pisemnej 60%) wprowadzono program naprawczy i dzięki temu w 2012 zdawalność w obydwu częściach wyniosła 100%. Nauczyciele omawiają z uczniami młodszych klas zadania, które na egzaminie wypadły najslabiej. Zadania domowe są tak dobierane, aby uczniowie ćwiczyli umiejętności ze standardów wymagań egzaminacyjnych, które były słabo opanowane. Więcej uwagi zwracają na czytanie ze zrozumieniem treści zadań, wprowadzają ćwiczenia doskonalące umiejętność pisania własnego tekstu wg modułu odpowiedzi, uczniowie na zajęciach ćwiczą umiejętność pisania projektów. Nauczyciele wprowadzają metody aktywizujące np. metodę projektu, burzę mózgów, krzyżówki dydaktyczne.

W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy, co potwierdza ankieta dla Dyrektora i analiza dokumentów. Ilościowo analizowana jest zdawalność egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Z egzaminu maturalnego analizuje się ilość zdających i procent uczniów z poszczególnych klas, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości w czerwcu. Ilość zdających z poszczególnych klas, którzy wybrali przedmioty dodatkowe. Ilość osób, które przystąpiły do egzaminów w sesji poprawkowej i otrzymali świadectwo dojrzałości we wrześniu. Ponadto analizowane są dane ilościowe takie jak:

- zdawalność w poszczególnych klasach z przedmiotów (język polski, język angielski, język niemiecki, matematyka),
- informacja o ilości przystępujących do etapu pisemnego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- zdawalność procentowa egzaminu zawodowego,
- ilość i procent uczniów, którzy otrzymali dyplom.

Analizie poddana jest informacja na ilu przystępujących do egzaminu zewnętrznego uczniów otrzymało świadectwo lub dyplom. Zdawalność absolwentów Technikum nr 2 porównywana jest ze zdawalnością absolwentów w Zabrzu, technikami woj. śląskiego, w danym zawodzie w woj. śląskim oraz ze zdawalnością w kraju. Zdawalność części ustnej języka polskiego w 2012 r w Technikum Nr 2 wynosiła 100% (technika w Zabrzu 98,1%, a w województwie śląskiego 97,3%, technika w kraju 99%). Wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego w części ustnej na przestrzeni trzech lat utrzymują się na najwyższym poziomie. Zdawalność części pisemnej języka polskiego w 2012 r w Technikum Nr 2 wynosiła 97,3% (technika w Zabrzu 92,38%, a województwa śląskiego 93,31%, technika w kraju 95%). Wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego w części pisemnej od 2010 (na przestrzeni trzech lat) utrzymują się na najwyższym poziomie. Zdawalność części pisemnej języka angielskiego w 2012 r w Technikum Nr 2 wynosiła 97,3% (technika w Zabrzu 93,5%, a w województwie śląskim 89,9%, technikum w kraju 88%). W roku 2010 zdawalność egzaminu maturalnego z języka angielskiego w części pisemnej wyniosła 85,7%, w dwóch kolejnych latach wyniki egzaminów były najwyższe. Zdawalność części ustnej języka niemieckiego w 2012 r w Technikum Nr 2 wynosiła 100% (technika w Zabrzu 90,1%, a w woj. śląskim 90,1%, technika w kraju 92%) W 2010 i 2012 r. technikum uzyskało 100% zdawalności. Zdawalność części pisemnej języka niemieckiego w 2012 r w Technikum Nr 2 wynosiła 100% (technika w Zabrzu 95,3%, a w województwie śląskim 94,5%, technikum w kraju 95%). Od 2011 r zdawalność egzaminu w części pisemnej języka niemieckiego z 60% podniosła się do 100% w 2012 r. Zdawalność matematyki w 2012 r w Technikum Nr 2 wynosiła 83,8% (technika w Zabrzu 84,02%, a w województwie śląskim 80,98%, technika w kraju 79%). Zdawalność egzaminu od 2010 r utrzymuje się na wysokim poziomie (83,8%-87,5%) Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe: technik pojazdów samochodowych: etap pisemny zdało 90,5% absolwentów (woj. śląskie 88,4%). Etap praktyczny zdało 95,2% absolwentów (woj. śląskie 87,6%). Dyplom uzyskało 85,7% (Zabrze 81,5%, woj. śl. 79,3%, technika woj. śląskiego 78,3%, kraj 80,3%). Technik architektury krajobrazu: etap pisemny zdało 95,2% absolwentów (woj. śląskie 95,9%) etap praktyczny zdało 28,6% absolwentów (woj. śląskie 43,6%), dyplom uzyskało 28,6% (woj. śl. 40,7%). Jakościowo analizowane są indywidualne wyniki absolwentów zdających egzamin maturalny i egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Wyniki egzaminów maturalnych w części pisemnej przedstawiane są

na skali staninowej:

1. język polski – część pisemna na poziomie podstawowym 24,3% absolwentów w 2010 r. uzyskało wyniki plasujące się w staninie 5 - w 2011 r. 18,8% absolwentów uzyskało takie wyniki, a w 2012 r. – 32,4% absolwentów. W 2010 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 37,8% absolwentów tzn. w staninie 6 (wyżej średni) 24,3% absolwentów, w 7 (wysoki) 10,8% absolwentów i w 8 (bardzo wysoki) 2,7% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 37,8% absolwentów, przy czym nie było wyników w staninie 1 (najniższy). W 2011 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 15,6% absolwentów tzn. w staninie 6 (wyżej średni) 12,5% absolwentów i w 8 (bardzo wysoki) 3,1% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 65,7% absolwentów, przy czym wyniki staniny 1 (najniższy) uzyskało 9,4% absolwentów. W 2012 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 13,5% absolwentów tzn. w 6 (wyżej średni) 10,8% absolwentów i w 7 (wysoki) 2,7% absolwentów. W staninach niższych od staniny 5 znalazły się wyniki 54% absolwentów, przy czym wyniki staniny 1 (najniższy) uzyskało 2,7% absolwentów. W ostatnich trzech latach wzrosła procentowa ilość wyników w staninie 5 (średni) do 32,4%, natomiast zmalała ilość w staninach wyższych.

2. język angielski – część pisemna na poziomie podstawowym 14,3% absolwentów w 2010 r. uzyskało wyniki plasujące się w staninie 5, w 2011 r. – 22,2% absolwentów uzyskało takie wyniki, a w 2012 r. – 12,9% absolwentów. W 2010 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 17,8% absolwentów tzn. w 6 (wyżej średni) 10,7% absolwentów i w 7 (wysoki) 7,1% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 67,8% absolwentów, przy czym wyniki 2,7% absolwentów mieszczą się w staninie 1 (najniższy). W 2011 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 14,8% absolwentów tzn. w 6 (wyżej średni) 7,4% absolwentów i w 7 (wysoki) 7,4% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 63% absolwentów, przy czym nie było wyników w staninie 1 (najniższy). W 2012 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 3,2% absolwentów tzn. w 7 (wysoki) 3,2% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 84% absolwentów, przy czym wyniki 6,5% absolwentów mieszczą się w 1 (najniższy).

3. język niemiecki – część pisemna na poziomie podstawowym. Wyniki plasujące się w staninie 5 - średniej uzyskało 50% absolwentów w 2012 r. W 2010 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 22,2% absolwentów tzn. w 6 (wyżej średni) 11,1% absolwentów i w 7 (wysoki) 11,1% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 77,7% absolwentów, przy czym wyniki 11,1% absolwentów mieszczą się w staninie 1 (najniższy). W 2011 r. żaden absolwent nie uzyskał wyników mieszczących się w staninach wyższych od 5. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki wszystkich absolwentów (100%), przy czym nie było wyników w staninie 1 (najniższy). W 2012 r. żaden absolwent nie uzyskał wyników mieszczących się w staninach wyższych od 5. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 50% absolwentów, przy czym nie było wyników w staninie 1 (najniższy). W 2012 r. mniej absolwentów uzyskało wyniki mieszczące się w niższych staninach od 5.

4. matematyka – część pisemna na poziomie podstawowym 16,2% absolwentów w 2010 r. uzyskało wyniki plasujące się w staninie 5 - średniej, w 2011 r. 15,6% absolwentów uzyskało takie wyniki, a w 2012 r. – 29,7% absolwentów. W 2010 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 10,8% absolwentów tzn. w 6 (wyżej średni) 8,1% absolwentów i w 7 (wysoki) 2,7% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 72,9% absolwentów, przy czym nie było wyników w staninie 1 (najniższy). W 2011 r. wyniki w wyższych od staniny 5 (średni) uzyskało 31,3% absolwentów tzn. w 6 (wyżej średni) 25% absolwentów i w 7 (wysoki) 6,3% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 53,1% absolwentów, przy czym nie było wyników w staninie 1 (najniższy). W 2012 r. wyniki w wyższych staninach od 5 (średni) uzyskało 21,6% absolwentów tzn. w 6 (wyżej średni) 16,2% absolwentów, w 7 (wysoki) 2,7% absolwentów oraz w 8 (bardzo wysoki) 2,7% absolwentów. W staninach niższych od 5 znalazły się wyniki 48,6% absolwentów, przy czym wyniki staniny 1 (najniższy) uzyskało 2,7% absolwentów. W ostatnich trzech latach wzrosła procentowa ilość wyników w staninie 5 (średni) do 29,7%, natomiast zmalała nieznacznie w stosunku do 2011 r. ilość w staninach wyższych.

5. biologia – część pisemna na poziomie podstawowym W 2010 r. egzamin maturalny z biologii na poziomie podstawowym jako przedmiot dodatkowy zdawało 4 absolwentów i wyniki dwóch absolwentów znalazły się w staninie 5 (średni) – 50%, a dwóch pozostałych w 3 (niski) – 50%. W 2011 r. egzamin maturalny z biologii na poziomie podstawowym jako przedmiot dodatkowy zdawało 2 absolwentów i wynik jednego absolwenta znalazł się w staninie 8 (bardzo wysoki) – 50%, a drugiego w 4 (niżej średni) – 50%. W 2012 r. egzamin maturalny z biologii na poziomie podstawowym jako przedmiot dodatkowy zdawało 5 absolwentów i wynik dwóch absolwentów mieszczą się w staninie 5 (średni) – 40%, dwóch w 6 (wyżej średni) – 40% oraz wynik jednego absolwenta w staninie 2 (bardzo niski).

6. geografia – część pisemna na poziomie podstawowym W 2010 r. egzamin maturalny z geografii na poziomie podstawowym jako przedmiot dodatkowy zdawało 2 absolwentów i wynik jednego absolwenta znalazł się w staninie 6 (wyżej średni) – 50%, a drugiego w 3 (niski) – 50%. W 2011 r. egzamin maturalny z geografii na poziomie podstawowym jako przedmiot dodatkowy zdawało 7 absolwentów i wyniki dwóch absolwentów znalazły się w staninie 5 (średni) – 28,6%. W staninach wyższych znalazły się wyniki trzech absolwentów – jednego w 6 (wyżej średni) i dwóch w 7 (wysoki). Wynik jednego absolwenta uplasował się w staninie 3 (niski). W 2012 r. egzamin maturalny z geografii na poziomie podstawowym jako przedmiot dodatkowy zdawał 1

absolwent i wynik jego mieści się w stanie 6 (wyżej średni). Z informacji Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie, na podstawie danych obliczany jest wskaźnik łatwości zadań uzyskany przez absolwentów z poszczególnych klas oraz wszystkich zdających dany przedmiot. Obliczany jest również wskaźnik łatwości opanowania umiejętności ze standardów egzaminacyjnych poszczególnych przedmiotów. Wskaźniki porównujemy ze wskaźnikami uzyskanymi przez absolwentów szkół w Zabrzu, w woj. śląskim, w kraju. W dokumentacji szkolnej znajdują się opracowania "Analiza wyników egzaminu maturalnego" z lat 2009-2012 oraz "Analiza wyników egzaminu zawodowego" z lat 2008-2012. Ilościowo i jakościowo są omawiane w komisjach przedmiotowych. Przewodniczący tych komisji prowadzą swoją dokumentację w tej sprawie oraz informują o ich przebiegu na radzie pedagogicznej (na przykład protokoły: 168/2011 z dnia 8.02.2011, 194/2012 z dnia 22.11.2012). Dyrektor szkoły udostępnia nauczycielom wszystkie w/w materiały.

Z wywiadu z Dyrektorem, nauczycielami i partnerami szkoły i samorządem wynika, że wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Nauczyciele wprowadzili więcej ćwiczeń z czytania ze zrozumieniem i pisanie własnego tekstu, co w znacznym stopniu spowodowało wzrost wyników nauczania ze wszystkich przedmiotów. Lekcje prowadzone są aktywizującymi metodami nauczania kształtującymi u uczniów większe zaangażowanie w proces edukacyjny. Metody projektu powodują większe zaangażowanie młodzieży w samodzielne zdobywanie wiedzy oraz korzystanie z różnych źródeł. Nauczyciele ponadto stwierdzili, że do wzrostu efektów kształcenia przyczyniły się:

- dodatkowe zajęcia przygotowujące do egzaminów zewnętrznych,
- wykorzystanie środków multimedialnych na zajęciach,
- wspieranie uczniów w ich rozwoju,
- dostosowanie metod pracy do poziomu uczniów,
- przeprowadzanie próbnych egzaminów maturalnych i zawodowych,
- wdrożenie programu naprawczego z języka niemieckiego,
- konsultacje przedegzaminacyjne,
- dobór i wykorzystanie odpowiednich materiałów dydaktycznych (podręczników, testów, ćwiczeń, zestawów egzaminacyjnych),
- współpraca z rodzicami.

Partnerzy szkoły i samorząd lokalny w wywiadzie stwierdzili, że ciężka praca nauczycieli powoduje, że uczniowie zdają z sukcesem egzamin maturalny i egzaminy zawodowe, co roku szkoła ma stypendystę Prezesa Rady Ministrów, nauczyciele są nagradzani za swoją pracę, a uczniowie nie mają problemów ze znalezieniem zatrudnienia.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

W Technikum Nr 2 uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. W szkole analizuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów, które przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową, co potwierdzają w wywiadzie partnerzy szkoły i samorząd lokalny, nauczyciele w ankiecie oraz analiza dokumentów. Za szczególnie istotne umiejętności nabywane przez uczniów w szkole uważane są:

- zawodowe, które umożliwiają przygotowanie do zawodu i podjęcie pracy na terenie kraju i Europy (udział uczniów w programie "Mieszkanie bez granic"),
- przygotowanie do dalszego kształcenia,
- tolerancja,
- komunikatywność,
- umiejętności językowe.

Nauczyciele potwierdzili, że uczniowie opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej. Wychowawcy zamieszczają informacje w sprawozdaniach końcoworocznych poszczególnych klas w ujęciu ilościowym i procentowym. Dane te zawierają:

- ilość uczniów klasyfikowanych,
- ilość uczniów bez ocen niedostatecznych i nieklasyfikowań,
- ilość uczniów z jedną, dwoma, trzema i więcej ocenami niedostatecznymi,
- informacja o egzaminach poprawkowych,
- % frekwencji uczniów,
- % frekwencji rodziców na planowych spotkaniach z wychowawcami
- ilościowe i procentowe podsumowanie zachowania uczniów,
- informacja o uczniach z najwyższą średnią ocen,
- informacja o uczniach, którzy otrzymują świadectwo z wyróżnieniem,
- informacja o uczniach, którzy otrzymują nagrody książkowe. Szkoła dokonuje zestawienia uczniów promowanych, niepromowanych, którzy ukończyli szkołę lub nie ukończyli. Dyrektor sporządza zbiorcze zestawienie tych danych. Na posiedzeniu plenarnym rady pedagogicznej dokonywana jest analiza tych podsumowań i porównanie z innymi latami. W szkole szczególną uwagę zwracają na uczniów niepromowanych i analizują przyczyny niepromowania. W roku szkolnym 2010/2011 - 1,8% uczniów nie ukończyło szkoły i 8,16% uczniów nie uzyskało promocji do wyższych klas. W roku szkolnym 2011/2012 - 5,1% uczniów nie ukończyło szkoły i 10,9 % uczniów nie uzyskało promocji do wyższych klas

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów, tezę tę potwierdza Dyrektor w wywiadzie, nauczyciele w ankiecie oraz analiza dokumentów. Wszyscy nauczyciele analizują osiągnięcia uczniów i wyniki nauczania w poszczególnych klasach. Nauczyciele analizują wyniki sprawdzianów, prac pisemnych, odpowiedzi ustnych i zadań domowych. Przy słabych wynikach wprowadzają dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i umożliwiają poprawę wyników. Wychowawcy klas prowadzą analizę wyników swojej klasy ze wszystkich przedmiotów i frekwencji. Wyniki analizy przedstawiane są na zajęciach wychowawczych i na spotkaniach z rodzicami. Na posiedzeniach rady pedagogicznej analizowane są wyniki nauczania i frekwencji uczniów wszystkich klas. Prowadzona jest również dyskusja w jaki sposób pomóc uczniom, którzy osiągają najniższe wyniki. Ponadto, nauczyciele dokumentują osiągnięcia uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych. Jeśli uczeń nie zaliczył praktyki zawodowej w wyznaczonym terminie, szkoła stwarza możliwość zaliczenia jej w innym czasie. Wyżej wymienione działania odnotowywane są w dziennikach lekcyjnych, protokołach rady pedagogicznej (protokół Nr 194/2012). Na stronie internetowej szkoły w zakładce "dla ucznia" - "najlepsi uczniowie" umieszczone są nazwiska uczniów z poszczególnych klas, którzy w pierwszym półroczu uzyskali najwyższe wyniki nauczania. Te same informacje znajdują się w gablotce szkoły. W zakładce "o szkole" - "nasi stypendyści" znajduje się informacja o stypendystach, którzy od 2003/2004 otrzymali Stypendium Prezesa Rady Ministrów W zakładce "o szkole" - "sukcesy naszych uczniów" wymienieni są indywidualni uczniowie oraz zespoły uczniów i ich dokonania. Corocznie o sukcesach uczniów w danym roku kalendarzowym społeczność szkolna informowana jest przez radiowęzeł w dzień wigilii klasowych i jasełek. W tym dniu Dyrektor szkoły odwiedza klasy i wyróżnia te osoby na forum klasy.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie potwierdzają, że analiza osiągnięć szkolnych uczniów uwzględnia ich możliwości rozwojowe. Nauczyciele zdają sobie sprawę co to znaczy wykształcić na poziomie ponadgimnazjalnym ucznia i dodatkowo przygotować go do egzaminu zawodowego. Postęp oparty jest na metodzie małych kroków, aby nie zniechęcać, ale stale motywować. Uczniowie lubią aktywnie uczestniczyć w zajęciach. Dlatego też, w planie nauczania zajęcia praktyczne są od pierwszej klasy a nauczyciele nieustannie odwołują się do praktycznych doświadczeń uczniów. Stwarzają możliwości wyrównywania szans edukacyjnych, pomagają

uczniom mającym problemy z nauką, do każdego ucznia podchodzą bardzo indywidualnie. System punktowy oceniania przewiduje indywidualne uzdolnienia uczniów. Nauczyciele sprawdzają wiedzę różnymi metodami, zaakceptowanymi przez uczniów. Stosują też wiele metod dla uczniów ze specjalnymi potrzebami, na przykład większą czcionkę, odpowiedzi pisemne zamiast ustnych dla tych, których stresuje występowanie na forum klasy. Często uczniowie sami proszą o pomoc. W szkole są uczniowie, którzy chcą rozszerzyć swoje zainteresowania. Dla nich przygotowuje się specjalne zadania, przygotowuje się ich do konkursów, mogą się realizować na kółkach zainteresowań. Szkoła ma ofertę zajęć pozalekcyjnych. Informacja o tej ofercie jest ogólnie dostępna. Nauczyciele diagnozują uczniów przez cały okres kształcenia. Analizują wyniki ze świadectw ukończenia gimnazjum oraz wyniki egzaminu gimnazjalnego. Nauczyciele matematyki, języka polskiego i języków obcych w pierwszym miesiącu nauki diagnozują ich wiedzę i umiejętności. Na radzie pedagogicznej rozmawia się o zainteresowaniach i osiągnięciach uczniów na przykład w sporcie, w konkursach, turniejach. Omawia się również ich sytuację rodzinną. Wskazuje się uczniów, którzy wymagają szczególnego zainteresowania ze względu na dysleksję, obniżone wymagania, również na cechy temperamentu po to, by proces edukacyjny dostosować do ich możliwości. Analizowane są wyniki egzaminów próbnych – maturalnych i zawodowych. Każdy nauczyciel opracował wymagania edukacyjne z poszczególnych przedmiotów i zapoznał z nimi uczniów. Oprócz tego wymagania umieszczone są na stronie internetowej szkoły. Dla uczniów posiadających orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej nauczyciele opracowali indywidualne wymagania, z którymi zapoznali uczniów. W szkole organizowane są zajęcia wyrównawcze.

W szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczących się, tezę tę potwierdzają nauczyciele w wywiadzie oraz uczniowie w ankietach. Do szkoły przyjmowani są absolwenci gimnazjum, którzy zdali egzaminy gimnazjalne nie na najwyższym poziomie. Badania diagnostyczne najczęściej wskazują, że uczniowie mają trudności z czytaniem ze zrozumieniem, tworzeniem krótkiej wypowiedzi pisemnej oraz wykazują braki w logicznym myśleniu matematycznym. Zebrane wiadomości dotyczące deficytów uczniów pozwalają nauczycielowi indywidualizować z nim pracę. Wszystkie założenia koncepcji pracy szkoły są realizowane. Nauczyciele kształcą i wychowują młodzież na obywateli Europy, ale i w duchu poszanowania tradycji oraz tożsamości narodowej zgodnie z ideą „Im bardziej jesteśmy Polakami, tym bardziej jesteśmy obywatelami świata”. Poprzez naukę języków obcych tzn. języka angielskiego i języka niemieckiego, przeprowadzanie dyskusji z młodzieżą na temat ważnych wydarzeń w świecie, możliwości kontynuowania nauki w Europie i podejmowania pracy oraz poprzez możliwości poznawania krajów, ich historii i życia kulturalnego. Koncepcja szkoły jest realizowana poprzez kultywowanie tradycji narodowych (tradycje świąteczne, tradycje Górnego Śląska, np. podczas festynu „Śląski warkocz”; obchodzenie ważnych świąt państwowych i przeprowadzanie pogadarek na temat historii kraju. Jest to szkoła kształcąca w sposób nowoczesny, nauczyciele stawiają sobie za cel odkrywanie możliwości twórczych i kreatywnych każdego ucznia zgodnie z jego potencjałem intelektualnym. W szkole kształcą się zgodnie z nowymi podstawami programowymi obowiązującymi od 1 września 2012 r. i warunkami w nich przewidzianymi. Nauczyciele podczas zajęć wykorzystują nowoczesne metody aktywizujące. Organizują wycieczki do zakładów pracy aby młodzież mogła zetknąć się z nowoczesnymi technologiami. Organizują uczniom praktyki zawodowe w nowoczesnych zakładach pracy. Pomagają wszystkim uczniom w ich rozwoju intelektualnym i w zdobyciu umiejętności koniecznych w pracy zawodowej oraz w dorosłym życiu. Na zajęciach dostosowują metody nauczania do możliwości uczniów. Organizują dodatkowe zajęcia rozwijające ich uzdolnienia np. kółko teatralne, recytatorskie, sekcje sportowe. Prowadzone są zajęcia z doradztwa zawodowego. Zapewniają uczniom oraz młodocianym pracownikom kształcącym się w szkole uczestniczenie w obowiązkowych i dodatkowych zajęciach lekcyjnych oraz zajęciach pozalekcyjnych, dzięki czemu mogą oni zdobywać wiedzę i umiejętności konieczne w przyszłej pracy zawodowej bądź kształceniu na wyższych poziomach. Szkoła chce być najlepszym partnerem rozwijającego się w regionie przemysłu motoryzacyjnego i usług motoryzacyjnych. Jest otwarta na potrzeby krajowej gospodarki. W procesie kształcenia uwzględnia potrzeby rynku. Technikum Nr 2 w Zabrze współpracuje z nowoczesnymi zakładami np. Renault, Toyota, Opel, Fiat R2. Jest szkołą wspierającą duch partnerstwa między uczniami i pracownikami, rodzicami i szkołą, społecznością lokalną i szkołą oraz między zakładami pracy, a szkołą. Uczniowie mogą swobodnie wypowiadać się na temat procesu edukacyjnego, inicjować przedsięwzięcia, organizować życie społeczności szkolnej. W szkole wspiera się idee równości, sprawiedliwości społecznej, demokracji, poszanowania godności człowieka. Uczniowie pręźnie działają w samorządzie uczniowskim, uchwalają regulamin uczniowski, rozmawiają z wychowawcami, samodzielnie przygotowują akademie, prezentując wymagane wartości, dyskutują z pedagogiem, nauczycielami i pracownikami niepedagogicznymi na tematy związane z wyznawanymi wartościami, które rzutują na ich dalsze życie. Dewizą szkoły jest pogląd, że rozwój to stały wysiłek, stała aktywność i determinacja. 24 z 39 ankietowanych uczniów (ankieta Moja Szkoła), 38 z 52 (ankieta Mój Dzień) uważa, że zajęcia w których uczestniczyli byli bardzo łatwe. 48 z 52 uczniów twierdzi, że zajęcia w których uczestniczyli byli dostosowane do ich możliwości.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów, co potwierdzają rodzice, uczniowie w wywiadach oraz nauczyciele i rodzice w ankietach. Rodzice twierdzą, że nauczyciele wierzą w uczniów (76 z 81), wskazują, że są to:

- rozmowy z uczniem,
- możliwości dodatkowych zaliczeń ocen,
- poprawa sprawdzianów,
- dodatkowe zajęcia.

Uczniowie zwrócili uwagę na takie działania nauczycieli jak:

- zachęcanie do przygotowania do matury,
- zdobywanie wiedzy,
- dawanie szansy poprawiania sprawdzianów,
- prowadzenie dodatkowych zajęć z uczniami,
- okazywanie wiary w uczniów,
- indywidualne podejście do każdego z uczniów.

Nauczyciele twierdzą, że uczniowie są w większości zdyscyplinowani, mają chęć do nauki, uzyskują lepsze wyniki, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani i aktywni.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadach stwierdzili, że w szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Do technikum uczęszczają uczniowie, którzy przychodzą z ocenami dostatecznymi i dopuszczającymi. Również diagnoza przeprowadzona przez nauczycieli potwierdza niski stopień przygotowania uczniów. W związku z tym, tworzy się zespoły wyrównujące braki wiedzy uczniów, organizuje się konsultacje zbiorowe i indywidualne. Szczególną opieką objęci są uczniowie ze specyficznymi trudnościami w nauce, tworzy się grupy wsparcia, organizuje pomoc koleżeńską, uaktywnia uczniów zdolnych do pomocy słabszym. Proponuje się im udział w różnych konkursach, turniejach, występach. Uczniowie sami często występują z pomysłami, w których mogliby się realizować, pokazać swoje uzdolnienia. Ponadto analiza osiągnięć uczniów jest wykorzystywana do codziennej pracy pedagogicznej. Wspiera się uczniów o ponadprzeciętnych zdolnościach i stwarza im optymalne warunki do ich rozwoju. Nauczyciele na lekcjach stosują metody aktywizujące, ćwiczenie umiejętności, które najslabiej wypadły podczas analizy. Uczniowie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, na których eliminowane są braki w umiejętnościach.

Wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia, co potwierdził Dyrektor w ankiecie oraz analiza dokumentów. Przykładem wdrażanych wniosków są:

- nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych zwracają uwagę na ćwiczenie umiejętności ze standardów wymagań egzaminacyjnych, które wypadły na egzaminie najslabiej,
- prowadzone są dodatkowe zajęcia dla uczniów przygotowujących się do egzaminów zewnętrznych: maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- przy słabych wynikach egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe np. w zawodzie technik architektury krajobrazu w 2010 r. został wprowadzony program naprawczy i dzięki temu w 2011 r. wyniki egzaminu były bardzo wysokie,
- przy słabych wynikach egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w 2011 r. wprowadzono program naprawczy i dzięki temu w 2012 zdawalność w obydwu częściach wyniosła 100%.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę, w tym zajęcia pozalekcyjne. Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę.

Informacje uzyskane z różnych źródeł potwierdzają, że uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. W wywiadzie nauczyciele informują, że aby zwiększyć aktywność uczniów podejmują działania dotyczące:

- zmian w punktowym systemie oceniania, który wpływa pozytywnie na aktywność uczniów na zajęciach,
- wprowadzania metod aktywizujących np. metodę projektu, pracę w grupach, dyskusję,
- opracowywania referatów i prezentacji multimedialnych,-
- udziału uczniów w spotkaniach, wykładach na wyższych uczelniach np. na Uniwersytecie Ekonomicznym, Wydziale Mechaniczno-Technologicznym, Politechnice Śląskiej, Europejskich Targach Przedsiębiorczości, Pracy i Edukacji, (Katowice – Sejmik Wojewódzki) i innych.
- udziału uczniów w Ogólnopolskim Turnieju Motoryzacyjnym, Olimpiadzie Przedsiębiorczości organizowanej przez Fundację Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych.

Ponadto, uczniowie co roku uczestniczą w projekcie „Edukacja dla bezpieczeństwa”, mającym na celu poznanie przepisów BHP przez młodych ludzi wchodzących na rynek pracy. Młodzież ma poczucie, że sama może decydować o ważnych sprawach dla szkoły. Uczniowie uczestniczą również w zawodach sportowych np. piłki nożnej, koszykowej, siatkowej, w Targach Pracy (Katowice, Zabrze), w Dniu Przedsiębiorczości (praca w banku). Szkoła współpracuje z Urzędem Pracy w Zabrze, zawarto umowę partnerską ze Spółką z o.o Dąbrowscy. W szkole wykorzystywane są tablice interaktywne wspomagające proces edukacyjny. Nauczyciele wykorzystują Internet podczas prowadzenia zajęć co unowocześnia proces edukacyjny i wzbogaca wiedzę uczniów. W ankiecie wszyscy nauczyciele stwierdzili, że uczniowie są zdecydowanie zaangażowani w zajęcia. Wskazali na przykłady ich zaangażowania, a jest to:

- chętnie wykonywanie ćwiczeń w grupie lub indywidualnie,
- aktywne uczestniczenie w dyskusjach,
- zadawanie pytań problemowych dotyczące przerabianego materiału,
- wykonywanie pomocy dydaktycznych, plansz,
- przygotowanie prezentacji multimedialnych,
- zainteresowanie problematyką zajęć,
- zaangażowanie w poznanie ponadprogramowych treści nauczania,
- aktywne uczestnictwo w zajęciach sportowych.

W ankiecie "Moja szkoła" 21 z 39 uczniów informuje, że duża część zajęć (choć nie wszystkie) są wciągające i angażują ich, w ankiecie "Mój dzień" z tym stwierdzeniem zgadza się 26 z 52 uczniów. 17 z 39 uczniów w ankiecie "Moja szkoła" podaje, że są zaangażowani w prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia, dla 18 z 52 wszystkie lub niemal wszystkie zajęcia bardzo angażujące, tylko nieliczne są nudne (ankieta "Mój dzień"). Zaangażowanie uczniów w zajęcia szkolne potwierdza 70 z 81 ankietowanych rodziców, 11 z 81 nie zgadza się z tym stwierdzeniem. Z obserwacji zajęć wynika, że wszyscy uczniowie są zaangażowani w zajęcia.

Uczniowie są zaangażowani także w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę. Informacje uzyskane z różnych źródeł potwierdzają tę tezę. Nauczyciele stwierdzili, że uczniowie uczestniczą w:

- zajęciach sportowych,

- wycieczkach dydaktycznych,
- zajęciach wyrównawczych, przygotowujących do egzaminu maturalnego,
- akcjach charytatywnych i wolontariacie.

W ankiecie "Mój dzień" zajęcia pozalekcyjne prowadzone w szkole dla 32 z 52 uczniów są bardzo wciągające i angażują, tylko nieliczne są nudne, 18 z 39 uczniów w ankiecie "Moja szkoła" stwierdza, że sporo zajęć (choć nie wszystkie) są interesujące i wciągające, 23 z 39 uważa, że niemal wszystkie lub wszystkie zajęcia bardzo angażują. Ankietowani rodzice (52 z 81) stwierdzili, że ich dziecko chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, 12 z 81 podało, że ich dziecko niechętnie bierze udział w tych zajęciach i 17 z 81 stwierdziło, że ich dzieci nie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych w szkole.

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Respondenci zgodnie twierdzą, że uczniowie bardzo chętnie chwalać się swoimi umiejętnościami, na przykład znajomością przepisów ruchu drogowego, chcą się pokazać w Turnieju Motoryzacyjnym, który od lat wygrywają. Dyrektor w wywiadzie informuje, że uczennice z technikum o kierunku architektura krajobrazu są współautorkami programu festynu "Śląski Warkocz", na którym wykonywały palmy wielkanocne, wianki śląskie. Uczniowie szkoły występowali ze swoim repertuarem w konkursie gwary śląskiej, rapowali. Szkoła odnosi też duże sukcesy w rywalizacji sportowej. W wywiadzie grupowym nauczyciele stwierdzili, że uczniowie organizują wybory do samorządu uczniowskiego, ucząc się w ten sposób demokracji i przygotowują do życia w społeczeństwie demokratycznym, są współorganizatorami Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego, przygotowują imprezy okolicznościowe rozwijając w ten sposób swoje zdolności i zamiłowania, które niejednokrotnie mogą wykorzystać w dalszym dorosłym życiu. Uczniowie mogą uczestniczyć w posiedzeniu rady pedagogicznej, jeśli istnieje konieczność zasięgnięcia ich opinii. Udział młodzieży w akcji „Sprzątanie Świata” rozwija w nich odpowiedzialność za otaczające środowisko naturalne. Ponadto, organizują akcje charytatywne np. akcją krwiodawstwa, zbiórkę zabawek i przyborów szkolnych, zbiórkę żywności na rzecz pomocy zwierzętom w schroniskach i inne. W akcjach charytatywnych bierze udział cała społeczność uczniowska. Uczniowie klas maturalnych uczestniczą w Targach Edukacyjnych organizowanych przez placówki prowadzące kształcenie w szkołach policealnych oraz wyższe uczelnie, Dniach Otwartych Politechniki Śląskiej i Uniwersytetu Śląskiego. Zdaniem nauczycieli (wywiad i ankieta), szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie. Każdy nauczyciel i wychowawca w ciągu całego cyklu kształcenia zachęcają uczniów do kontynuowania dalszego kształcenia, ponieważ jest to szkoła techniczna, więc najczęściej zachęceni są do podejmowania studiów na kierunkach technicznych. Nauczyciele wychowania fizycznego uczniów uzdolnionych sportowo zachęcają do kontynuowania nauki na Akademii Wychowania Fizycznego. Szkoła organizuje zajęcia z doradztwa zawodowego, nauczyciele podstaw przedsiębiorczości i doradca zawodowy wyjaśniają w jaki sposób rozwijać się lub zakładać własną firmę. Nauczyciele języków obcych zachęcają do doskonalenia sprawności językowych, bardziej uzdolnionych uczniów motywują do uczestnictwa w olimpiadach językowych. W szkole organizowana jest "Noc Filmowa", podczas której uczniowie rozwijają kompetencje językowe. Młodzież Technikum nr 2 w Zabrze uczestniczy także w Salonie Maturzystów w Zabrze. Prawidłowa organizacja praktyk zawodowych również wpływa na planowanie rozwoju zawodowego uczniów. Niektórzy uczniowie podejmują pracę w zakładach, w których odbywali miesięczne praktyki. Oprócz umiejętności zawodowych kształtowane są kompetencje społeczne: przestrzeganie zasad etyki zawodowej i kultury, kreatywność i konsekwencja, realizacja podejmowanych działań i umiejętność przewidywania ich skutków, otwartość na zmiany, umiejętność radzenia sobie ze stresem. Ponadto, umiejętność aktualizowania wiedzy, przestrzeganie tajemnicy służbowej, negocjowanie warunków porozumień, współpraca w zespole i komunikatywność. Uczniowie współtworzą dokumenty szkoły, takie jak program profilaktyki i wychowawczy. Wydają opinie odnośnie: nagan, przyznawania nagród, skreśleń z listy pełnoletnich uczniów. Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że uczniowie mają pomysły na to, co powinno się dzieć w szkole, np. klasa maturalna organizowała "żakinadę", Dzień Kobiet, dyskoteki, Andrzejki, wigilie klasowe, zabrzański wrzesień, opiekowali się dziećmi niepełnosprawnymi. Z wywiadu z uczniami wynika, że w szkole mają możliwość wpływania na to, w jaki sposób się rozwijają. Potwierdzili udział we wszystkich działaniach wymienionych przez Dyrektora, nauczycieli, rodziców oraz partnerów i samorząd. Ponadto, poinformowali, że z ich inicjatywy odbyła się impreza związana z pasowaniem na ucznia. 37 z 39 ankietowanych uczniów informuje w ankiecie "Moja szkoła", że mają wpływ na to, co się dzieje w szkole, 27 z 39 miało wpływ na atmosferę w klasie, a 16 z 39 na zakres omawianego materiału i sposób pracy. Z ankiety "Mój dzień" wynika, że na to, co działo się na lekcjach miało wpływ 45 z 52 uczniów. W tej samej ankiecie uczestnicy badania stwierdzili, że mają wpływ na prowadzenie i planowanie zajęć w kwestiach organizacji zajęć 36 z 52, odnoszenia się nauczycieli do uczniów 32 z 52, zakresu omawianego materiału 22 z 52, wyposażenia 6 z 52.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się. Potwierdzają tę tezę wszyscy uczestnicy badania. Z wywiadu z Dyrektorem wynika, że uczniowie zgłaszają propozycje działań, które są realizowane. Samorząd szkolny uczestniczył również w opracowaniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz opiniował wnioski

dotyczące przyznania uczniom stypendium Prezesa Rady Ministrów. Młodzież szkoły pracowała również w Radzie Młodzieżowej na szczeblu miejskim. Nauczyciele i uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że uczniowie kształcący się w zawodzie technik architektury krajobrazu zadbali o wystrój szkoły przy wejściu głównym oraz zaprojektowali tereny zielone wokół boisk Orlika, są także autorami loga szkoły. Szkoła organizuje Targi Pracy, Biznes Lunch, program unijny „Mam zawód mam, mam pracę w regionie”. Uczniowie zainicjowali uroczystość przyjęcia uczniów klas pierwszych do społeczności szkolnej, „Dzień Maturzysty (Żaka)”. Dwukrotnie zorganizowali dyskotekę, przeprowadzali gry i konkursy dla dzieci z Białorusi. Angażowali się w organizację „Mety” imprezy miejskiej dla maturzystów. Uczniowie biorą udział w promocji szkoły. Wraz z nauczycielami od lat organizują stoisko na Targach Edukacyjnych, są pomysłodawcami gadżetów i ulotek promujących szkołę. Uczniowie stwierdzili, że Dyrektor szkoły nie wyraził zgody na organizację imprezy Halloween. Na podstawie obserwacji placówki, stwierdza się, że w pracowniach do zajęć edukacyjnych wyeksponowane są prace uczniowskie np. ; projekty ogrodów, rysunki techniczne. W korytarzach szkolnych widoczne są sukcesy edukacyjne, sportowe uczniów oraz ich działalność charytatywna. Na tablicach informacyjnych umieszczono listę uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce, wśród których jest stypendystka Prezesa Rady Ministrów oraz dyplomy i medale nagrodzonych w sporcie uczniów. Ponadto, znajdują się informacje dotyczące działalności samorządu uczniowskiego: akcje charytatywne (krwiodawstwo, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy), lista zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania uczniów.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Uczniowie czują się bezpiecznie, prezentują zachowania zgodne z wymaganiami, znają obowiązujące w szkole normy. Prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Podejmuje się analizę i działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań oraz ich modyfikację. Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się.

Informacje uzyskane z różnych źródeł potwierdzają, że uczniowie czują się bezpiecznie. W wywiadzie grupowym rodzice, partnerzy i samorząd oraz pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że uczniowie w szkole czują się bezpiecznie. Rozwijają swoje zainteresowania, grają w koszykówkę, przebywają na boisku zawsze pod opieką nauczycieli. Nauczyciele reagują na złe zachowania i problemy dotyczące uczniów. Ponadto, pracownicy niepedagogiczni podają, że w celu podniesienia bezpieczeństwa w szkole jest monitoring, pogadanki, alarmy przeciwpożarowe, zamykane są drzwi wejściowe, nauczyciele pełnią dyżury przed lekcjami i w czasie przerw. Uczniowie zachowują kulturę wobec siebie i osób starszych. "W szkole jest jak w domu rodzinnym", uczniowie w czasie przerw mogą wychodzić tylko na podwórko szkolne, społeczny inspektor BHP wraz z pracownikiem szkoły dokonują przeglądu budynku. Wszelkiego typu awarie usuwane są w trybie natychmiastowym. W szkole dyżuruje pielęgniarka, w przypadku gdy jest nieobecna uczniowie mogą korzystać z pomocy w Zespole Szkół Spożywczych w Zabrze (budynek naprzeciwko szkoły). Wszystkie wyjścia ze szkoły, w ramach wycieczek, są pod opieką nauczyciela, ponadto, młodzież potrafi udzielać pierwszej pomocy. Pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że w szkole nie ma takich miejsc, gdzie uczniowie prezentują zachowania niewłaściwe. Zdarzają się pojedyncze, incydentalne przypadki złych zachowań, ale bardzo rzadko i nie w ich obecności. Też, że uczniowie czują się bezpiecznie potwierdzają oni sami w ankiecie "Moja szkoła", 31 z 39 badanych stwierdziło, że inni nie obrażali ich, nie używali wobec nich nieprzyjemnych przezwisk. Wszyscy uczniowie stwierdzili, że ani razu nie zostali pobici, a w ankiecie "Mój dzień" podali, że podczas lekcji czuli się bezpiecznie. Podczas przerw czuło się bezpiecznie 49 z 52 badanych uczniów. Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele dbają i tworzą atmosferę emocjonalnego i fizycznego bezpieczeństwa uczniów.

Z wypowiedzi respondentów wynika, że uczniowie znają normy, zasady postępowania obowiązujące w szkole. Samorząd lokalny i partnerzy szkoły w wywiadzie informują, że młodzież schludnie się ubiera, dba o kulturę osobistą, uczniowie są odpowiedzialni, na praktykach nie ma z nimi problemów. Uczniowie prezentują wartości humanitarne, są obowiązkowi, otwarci na potrzeby drugiego człowieka. W wywiadzie uczniowie podali swoje prawa i obowiązki. Jako przykład podali prawo do:

- jawnej i umotywowanej oceny zajęć edukacyjnych i zachowania,
- wyboru opiekuna samorządu,
- swobody rozwijania myśli,
- redagowania gazetki szkolnej,
- obecności przedstawicieli samorządu na konferencjach rady pedagogicznej,
- organizowania wycieczek i imprez szkolnych,
- zgłaszania swoich pomysłów związanych z wyjazdami do kina, wyjazdem na wycieczki, organizacją dyskotek,
- organizacji konkursu poetyckiego.

Wśród obowiązków uczniowie wymienili:

- systematyczny i aktywny udział w zajęciach, okazywanie szacunku nauczycielom i pracownikom szkoły,
- poszanowanie mienia szkolnego,
- godne reprezentowanie szkoły na zewnątrz.

Ponadto, uczniowie stwierdzili, że nie mogą:

- palić papierosów,
- wnosić i zażywać środków odurzających,
- używać wulgarnych słów,
- spóźniać się na lekcje,
- używać telefonów komórkowych na lekcjach i niszczyć mienia szkolnego.

Dla 37 z 39 uczniów (ankieta "Moja szkoła) oraz wszystkich biorących udział w ankiecie "Mój dzień" zasady właściwego zachowania się w szkole są jasne, 37 z 39 badach stwierdziło, że nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą. Z obserwacji placówki wynika, że uczniowie podczas przerw zachowują się zgodnie z przyjętymi społecznie normami.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Informacje uzyskane z różnych źródeł potwierdzają tę tezę. Dyrektor szkoły w wywiadzie podaje, że respektowane są normy społeczne przez uczniów oraz prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów. Statut szkoły opisuje najistotniejsze zasady jej funkcjonowania, w tym prawa i obowiązki ucznia i nauczyciela. W oddzielnym punkcie wymienia się zachowania negatywne, do których uczeń nie ma prawa, a które mogą stać się przyczyną dyscyplinarnego skreślenia z listy uczniów (pełnoletnich). Regulamin wewnętrzny precyzuje także podstawowe zasady zachowania bezpieczeństwa w szkole, rozliczania nieobecności i spóźnień na lekcje, oceniania i utrzymywania w szkole czystości i porządku. Obejmuje także zasady nagradzania i karania uczniów. Ocena za zachowanie wg. wewnętrznego systemu oceniania wyraża opinię szkoły o wypełnianiu przez ucznia obowiązków szkolnych, jego kulturze osobistej, postawie wobec kolegów i innych osób. Tryb i zasady ustalania ocen, ogólne kryteria oceny zachowania ucznia w szkole oraz tryb odwoławczy od oceny za zachowanie określa Regulamin oceniania zachowania uczniów. Oceny ustala się dwa razy w roku indywidualnie dla każdego ucznia. Jest również prowadzona bieżąca diagnoza zachowań. Nauczyciele współpracują z wychowawcami i interweniują niezwłocznie, adekwatnie do sytuacji w przypadku przekroczenia przez uczniów norm społecznych. Również zachowania pozytywne są na bieżąco monitorowane. Nauczyciele wpisują pozytywne informacje do dzienników, a przed klasyfikacją omawiają proponowaną ocenę na forum klasy oraz w ramach zespołu klasowego nauczycieli. Dyrektor szkoły i analiza dokumentów potwierdzają, że zagrożenia diagnozuje się planowo dwa razy w roku na posiedzeniach rady pedagogicznej oraz na bieżąco w miarę potrzeb. Zagrożenia często wynikają z sytuacji rodzinnej uczniów. Monitoruje się, ile jest w szkole sierot, eurosierot, półsierot, uczniów pod opieką kuratora, uczniów z rodzin dysfunkcyjnych. Dokonują tego wychowawcy klas i kierują uczniów pod opiekę pedagoga szkolnego. Pedagog szkolny w zakresie swoich zadań wychowawczych

i indywidualnej opieki pedagogicznej monitoruje realizację obowiązku nauki wśród uczniów, rozpoznaje problemy występujące w rodzinie, kontaktuje się z kuratorami, gromadzi opinie i informacje o uczniach z dysleksją, o dostosowaniu wymagań. Ponadto, ma wiedzę o uczniach z trudnościami adaptacyjnymi w grupie rówieśniczej, niepowodzeniami edukacyjnymi. Na forum zespołu klasowego nauczycieli diagnozuje się osiągnięcia tej młodzieży oraz potrzebę dalszego wsparcia. Dla wszystkich uczniów, którzy czują się zagrożeni i wyrażają chęć poprawy wyników w nauce szkoła proponuje konsultacje i zajęcia dodatkowe. W szkole na temat sytuacji zdrowotnej uczniów rozmawia się indywidualnie z rodzicami. Młodzież technikum jest badana przez lekarza medycyny pracy pod kątem zdolności wykonywania zawodu oraz uczestniczenia w zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych. Ankietowani rodzice (74 z 81) stwierdzili, że pozytywne zachowania ich dziecka są dostrzegane przez nauczycieli, 77 z 81 podało, że otrzymują informacje na temat zagrożeń występujących w szkole, do której uczęszcza ich dziecko.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Tezę tę potwierdzają w wywiadzie oraz ankiecie dyrektor, rodzice, pracownicy niepedagogiczni, analiza dokumentów i obserwacja placówki. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że w celu wzmacniania pożądanych zachowań uczniów stosuje się punktowy system oceniania, działający w szkole od wielu lat. Jest on dla uczniów bardzo motywacyjny, promuje pozytywne zachowania takie jak:

- punktualność,
- wysoka frekwencja,
- pomoc kolegom w nauce,
- dbałość o mienie szkolne,
- uczestnictwo w imprezach klasowych i szkolnych,
- wykonywanie gazetek, pomocy dydaktycznych,
- dbanie o piękno mowy ojczystej,
- dbałość o bezpieczeństwo własne i innych osób,
- godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią,
- okazywanie należytego szacunku nauczycielom, kolegom, pracownikom i innym pracownikom szkoły,
- pozytywną postawę uczniowską.

Na wszystkich lekcjach, nie tylko wychowawczych, nauczyciele realizują elementy programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki. Wszyscy pracownicy szkoły zwracają uwagę na niestosowne zachowanie uczniów, a postawy pozytywne są chwalone i nagradzane. Wzmacnianiu pożądanych zachowań służy organizacja akcji charytatywnych takich jak: Akcje krwiodawstwa, Góra Grosza, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Młodzież brała udział w akcji „Być dobrym”. Imprezy szkolne i środowiskowe wpływają także na kształtowanie właściwych postaw: patriotyzmu, odpowiedzialności, tolerancji, twórczej aktywności, asertywności, współzawodnictwa fair play. Ponadto, w szkole organizowane są np.: jasełka, Dzień Edukacji Narodowej. Uczniowie biorą udział w akcji „Sprzątanie Świata”, prowadzą również o działania profilaktyczne. Stale współpracują z takimi organizacjami jak: Komendą Miejską Policji w Zabrzu, Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Miejskim Zespołem Interwencyjnym „Lepiej Razem niż Osobno” w Zabrzu. Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów spotykają się z natychmiastową reakcją nauczycieli, są spotkania ze strażą pożarną, policją i pedagogiem szkolnym. Zdaniem rodziców pożądane zachowania dzieci są chwalone przez nauczycieli. Nauczyciele chcą poznać ucznia, wzmacniają ich zachowania pozytywne, motywują. Jeden z rodziców podał: - "taką szkołę bym sobie życzyła, dzięki nauczycielom tej szkoły uczniowie potrafią wyjść z sytuacji kryzysowych", inny stwierdził: - "Dyrekcji tej szkoły należy się duży medal", można dzwonić do nauczycieli, jest dobry kontakt, na bieżąco jest informacja o postępach i zachowaniu uczniów. Zdaniem pracowników niepedagogicznych, aby eliminować niewłaściwe zachowania uczniów w szkole są realizowane programy profilaktyczne, jest współpraca ze strażą miejską, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, stała współpraca z rodzicami. Wychowawcy, pedagog szkolny i Dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowy z uczniami i ich rodzicami w celu eliminowania niewłaściwego zachowania młodzieży. W szkole

przeprowadzane są spotkania przedstawicieli policji i prokuratury z młodzieżą w celu wyjaśnienia konsekwencji jakie mogą spotkać osoby postępujące niezgodnie z prawem. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że wobec zdiagnozowanych zagrożeń szkoła wprowadza programy naprawcze. Wszyscy nauczyciele posiadający kwalifikacje z matematyki są do dyspozycji uczniów, ćwiczą zadania z matematyki. Przeprowadzane są próbne matury i egzaminy zawodowe, gromadzi się materiały egzaminacyjne i tworzy zbiór zadań. Szkoła prowadzi zajęcia wyrównawcze i konsultacje z przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych. Szkoła mobilizuje uczniów do nauki, zachęca, pomaga, traktuje ich bardzo indywidualnie. Zdarza się, że uczeń, który dobrze się uczył, nagle nie potrafi się skoncentrować na lekcji lub staje się wulgarny, agresywny, wtedy szkoła podejmuje działania. Uczniowie rozpoczynający naukę w szkole są otoczeni opieką samorządu szkolnego i uczniów klas starszych. Organizuje się dla nich „Pasowanie na Ucznia” Na początku roku szkolnego dla uczniów klas starszych przeprowadza się pogadankę na temat poszanowania godności człowieka. Zachęca się uczniów do opieki nad młodszymi w celu integrowania pierwszoklasistów ze środowiskiem szkolnym. W działaniach tych biorą udział wszyscy nauczyciele i samorząd szkolny. 78 z 81 ankietowanych rodziców stwierdziło, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów, 75 z 81 uważa, że pozytywne zachowania ich dziecka są chwalone. Zdaniem 66 z 81 rodziców nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów, 13 z 81 rodziców uważa, że nie ma takich zachowań. Z analizy dokumentów wynika, że szkoła prowadzi działania profilaktyczne i wychowawcze. Pedagog szkolny, gromadzi dane o uczniach, którzy wymagają specjalnej pomocy pedagogiczno-psychologicznej. Od roku szkolnego 2012/2013 założone są Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia. Każdy z tych uczniów posiada Indywidualny Plan Działań Wspierających. W lutym 2013 r. roku dokonano ewaluacji udzielanej pomocy. Działania profilaktyczne i wychowawcze są udokumentowane w dzienniku pedagoga szkolnego. Są to:

- indywidualne, wspierające lub wychowawczo-dyscyplinujące rozmowy z uczniami,
- rozmowy z rodzicami lub prawnymi opiekunami uczniów,
- konsultacje z nauczycielami w sprawie rozwiązywania trudnych problemów,
- zajęcia wychowawczo- profilaktyczne z młodzieżą,
- rozmowy z kuratorami sądu rejonowego
- kontakty z osobami i instytucjami wspomagającymi proces wychowawczy

W dziennikach lekcyjnych poszczególnych klas znajdują się wpisy o tematyce profilaktyczno-wychowawczej. Szkoła posiada wypracowany przez radę pedagogiczną i uczniów zbiór tematów lekcji wychowawczych realizowanych przez wychowawców. Wybiera się z niego głównie tematykę interesującą uczniów. Wszystkie imprezy charytatywne, akademie, konkursy są udokumentowane na stronie internetowej szkoły w zakładce "galeria". Ambicją szkoły jest wychowanie poprzez działanie, aby jak najwięcej młodzieży brało w nim udział. Podczas obserwacji szkoły nie dostrzeżono agresywnych zachowań uczniów.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że podejmują w tym celu konkretne działania, które są analizowane przez zespoły klasowe nauczycieli, radę pedagogiczną i Dyrektora. Prowadzi się obserwacje indywidualne i grupowe uczniów w czasie zajęć, na przerwach, podczas udziału w imprezach. Przeprowadza się ankiety wśród uczniów i rodziców na temat bezpieczeństwa. Wychowawcy analizują zapisy w dziennikach lekcyjnych, przeprowadzają indywidualne rozmowy z uczniami i ich rodzicami. W rozwiązywanie trudniejszych spraw angażuje się Dyrektor szkoły. Dyrektor i jego zastępcy prowadzą obserwację dyżurów nauczycieli, przestrzeganie przez pracowników i uczniów zasad bezpieczeństwa Dla wszystkich uczniów szkoła ma opracowany program lekcji wychowawczych. W czasie tych lekcji uczniowie mogą wyrazić swoje opinie na temat ewentualnych zagrożeń. Szczególnie uważnie nauczyciele wsluchują się w informacje uczniów, mających trudności adaptacyjne w grupie rówieśniczej. Ponadto, nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że motywują uczniów poprzez chwalenie za najmniejsze osiągnięcia. W ramach ewaluacji wewnętrznej zespół ds. ewaluacji w obszarze „Efekty” wymagane 1.4 Respektowane są normy społeczne przeprowadził badania ankietowe. Uczniowie mogli wyrażać swoje opinie na temat, czy czują się w szkole bezpiecznie, jakie widzą zagrożenia. System punktowy ocen za zachowanie powoduje systematyczną analizę postaw wychowawczych uczniów.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Tezę tę potwierdzają w wywiadzie Dyrektor, nauczyciele oraz partnerzy i samorząd. Po przeanalizowaniu sposobu prowadzenia dyżurów przez nauczycieli Dyrektor przeprowadził rozmowy na temat aktywnego dyżurowania. Ponadto, program lekcji wychowawczych został wzbogacony o aktualne tematy takie jak:

zagrożenia występujące w Internecie, dopalacze, niebezpieczna jazda samochodem i zapobieganie agresji. System oceniania zachowania był ewaluowany ze szczególnym uwzględnieniem obszarów negatywnych zachowań. Uszczegółowiono system kar i nagród. Ponadto, nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że co pewien czas wprowadzana jest modyfikacja wewnętrznego systemu oceniania, która dotyczy zachowania uczniów, np. wprowadzone zostały punkty ujemne za niebezpieczną jazdę motocyklem. Ze względu na modne w Internecie „ustawki” zwiększono punkty ujemne za organizację i przeprowadzanie bójek. Zgodnie z potrzebami uczniów modyfikowane są działania profilaktyczne, lekcje wychowawcze, działania pedagoga. Nauczyciele włączają się w program miasta „Lepiej razem niż osobno”. Program lekcji wychowawczych został wzbogacony poprzez wdrożenie programu „Dekalog młodego kierowcy”. Samorząd lokalny i partnerzy w wywiadzie informują, że szkoła zapoznaje młodzież ze statutem, programem profilaktyki i wychowawczym szkoły. Wszyscy respondenci biorący udział w badaniu zgodnie stwierdzili, że podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Zdaniem nauczycieli biorących udział w wywiadzie uczniowie zgłaszają inicjatywy w zakresie modyfikacji działań wychowawczych w zakresie:

- modyfikacji systemu oceniania zachowania, poprzez wprowadzenie punktów dodatnich za udział w akcjach charytatywnych,
- wycieczek dydaktycznych do Fabryki Fiata w Tychach,
- wyjścia do kina.

Ponadto, uczniowie bardzo chętnie uczestniczą w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy. Na przykład za zaangażowanie uczniów w akcję honorowego krwiodawstwa szkoła otrzymała w 2011 r. pamiątkowy medal Patrona Polskich Honorowych Dawców Krwi św. Maksymiliana Kolbe, a w 2009 r. Kapituła Odznaki Honorowej, w uznaniu zasług na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża, nadała szkole Odznakę Honorową PCK IV stopnia. Ponadto, młodzież technikum angażuje się w:

- turnieje, konkursy,
- uroczystości państwowe (11 Listopada, 3 Maja),
- wspólne spędzanie czasu wolnego – Kółko Turystyki Rowerowej, Noc Językowa, Noc w muzeach, turystykę górską,
- wolontariat i pracę z dziećmi niepełnosprawnymi (Zabrzańskie Towarzystwo Rodziców Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski),
- akcję „Wielka Flota Zjednoczonych Sił” (zbiórka przyborów szkolnych i maskotek dla dzieci potrzebujących pomocy),
- akcje charytatywne (np.: zbiórka pieniędzy na operację dla chorego brata uczennicy),
- sadzenie krzewów ozdobnych wokół szkoły,
- festyn dla mieszkańców Osiedla Kotarbińskiego.

Uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że zgłosili pomysły dotyczące zasad postępowania w szkole, praw i obowiązków uczniów. Problemy zaistniałe w szkole omawiane były na zebraniach samorządu szkolnego i dotyczyły zaostrenia kar dla uczniów w związku z paleniem papierosów i używaniem wulgaryzmów. Z inicjatywy uczniów wprowadzono "numerki wolne od pytania" oraz wycofano "godzinę zero" dostosowując rozpoczęcie i zakończenie zajęć edukacyjnych w ten sposób aby uczniowie nie mieli problemów z dojazdem do szkoły. Z ankiety z Dyrektorem wynika, że wszystkie propozycje zmian w działaniach wychowawczych jakie zgłaszali uczniowie zostały uwzględnione. Propozycje zmian dotyczyły:

- zwiększenia działań profilaktycznych szkoły w zakresie unikania zagrożeń dotyczących uzależnień,
- doceniania wszystkich uczniów, zwracając uwagę na ich mocne strony
- ukierunkowania działań w taki sposób, aby uczniowie osiągnęli sukces edukacyjny na miarę własnych możliwości,

- eliminowania wulgaryzmów w szkole.

W ankiecie 21 z 27 nauczycieli stwierdziło, że podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy lub opinie uczniów.

Respondenci zgodnie twierdzą, że uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Nauczyciele w wywiadzie podają, że w statucie szkoły opracowany jest system kar i nagród, określone zasady norm społecznych. W szkole promowane są następujące postawy: życzliwości, pracowitości, uczciwości, odpowiedzialności, altruizmu, patriotyzmu, tolerancji, twórczej aktywności, asertywności. Ponadto, nauczyciele poinformowali, że trudno zwalczyć wśród młodzieży wulgarne słownictwo. System punktowy pomaga im w tym, jednak niektórzy uczniowie palą papierosy, są trudności ze zwalczaniem tego nałogu. Sporadycznie uczniowie używają wulgaryzmów. Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie podali, że oczekują od uczniów w szkole zachowań pozytywnych. Wymagają od uczniów kulturalnego zachowania, stosowania na co dzień, stosowania przez nich zwrotów grzecznościowych: dzień dobry, przepraszam itp. Uczniowie znają zasady właściwego zachowania w miejscach publicznych. Są społecznością zintegrowaną, w której panuje dobra atmosfera i poszanowanie drugiego człowieka. Uczniowie wiedzą, że na terenie szkoły nie mogą biegać po korytarzach, zbyt głośno się zachowywać na przerwach, palić papierosów, używać wulgarnych słów. Od uczniów oczekują również zaangażowania w utrzymaniu czystości np. wyrzucania śmieci do koszy, kulturalnego korzystania z toalet. Pracownikom niepedagogicznym w zachowaniu uczniów podoba się uczestniczenie w konkursach zewnętrznych, promowanie szkoły, udział w olimpiadzie przedsiębiorczości. W niektórych sytuacjach uczniowie pomagają w porządkach szkolnych np. przeniesieniu stolików i krzeseł do sal egzaminacyjnych, Pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że młodzież jest kulturalna, dba o swój wygląd. Młodzież dba również o czystość w budynku szkolnym. Zdaniem pracowników niepedagogicznych uczniowie sporadycznie używają wulgarnych słów, palą papierosy, ten problem dotyczy klas pierwszych. Młodzież jest zdyscyplinowana i bardzo rzadko zdarzają się niewłaściwe zachowania. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że w tym i w ubiegłym roku nie wymierzono nagan pisemnych uczniom technikum. Z obserwacji zajęć wynika, że uczniowie podczas zajęć zachowują się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi, nie występują niepożądane zachowania. Uczniowie są aktywni, biorą udział w lekcji, odpowiadają na pytania nauczyciela, koncentrują uwagę na rozwiązywaniu zadań. Podczas obserwacji placówki zdarzyły się przypadki sporadyczne, że uczniowie obok budynku szkoły palili papierosy.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych w celu poprawy jakości pracy szkoły.
2. Wnioski z analizy są wdrażane, przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.
3. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę, w tym zajęcia pozalekcyjne.
4. Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły.
5. W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy.
6. Podejmuje się analizę i działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań i ich modyfikację.
7. Od trzech lat szkoła uzyskuje z egzaminów zewnętrznych coraz wyższe wyniki (wyższe niż miasto i województwo).
8. Wiadomości i umiejętności nabywane przez uczniów są zgodne z podstawą programową i umożliwiają im zdanie egzaminu maturalnego i zawodowego oraz dalsze kształcenie.
9. Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów.
10. Uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu szkoły i środowiska podejmując różnorodne działania. Szkoła oferuje im udział w działalności artystycznej i sportowej, rozwija ich zainteresowania oraz uczy postaw patriotycznych i prospołecznych.
11. System zapewniania bezpieczeństwa funkcjonujący w szkole eliminuje zagrożenia. Uczniowie prezentują zachowania zgodne z oczekiwaniami oraz znają zasady i normy społeczne.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	B

Raport sporządzili:

- Ewa Borys
- Ewa Gawel

Kurator Oświaty:

.....